

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
İLE TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ ARASINDA İŞ
BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Amaç

Madde 1- (1) Bu protokolün amacı; Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatı ile gönüllü belediyeler arasında yapılacak işbirliklerini teşvik etmek ve bu işbirliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu protokol, yukarıda belirlenen amaçlar doğrultusunda Türkiye Belediyeler Birliği, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı ile gönüllü belediyeler arasında yürütülecek olan ortak hizmetlere ilişkin iş birliği niyet beyanını kapsar.

(2) Bu protokol çerçevesinde işbirliğine dâhil olmak isteyen (gönüllü) belediyeler, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı ile protokol yapmak suretiyle işbirliğinden yararlanabilecektir.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu protokol, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3 üncü ve 7 nci maddeleri ile 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 22 nci maddesinin dördüncü fıkrası, 5393 sayılı Belediye Kanununun 75 inci maddesi, Türkiye Belediyeler Birliği Tüzüğü'nün 7 nci maddesi ile TBB Meclisinin 09 Eylül 2012 tarihli ve 1-2 sayılı kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 4- (1) Bu protokolde geçen;

Başkanlık	: Diyanet İşleri Başkanlığını,
TBB	: Türkiye Belediyeler Birliğini,
Belediye	: Üye gönüllü belediyeleri,
DOP	: Düzenleme ortaklık payını,
Taşra Teşkilatı	: Başkanlığa bağlı il ve ilçe müftülükleri, dini yüksek ihtisas ve eğitim merkezleri ile TBB'ye üye gönüllü belediyeleri,
Başkanlık Personeli	: Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki tüm personeli, ifade etmektedir.

Taraflar

Madde 5- (1) Bu protokolün tarafları Başkanlık ve TBB, yerelde Başkanlık taşra teşkilatı ile gönüllü belediyelerdir.

Sorumluluk

Madde 6- (1) Protokol kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesinde merkezde Başkanlık ve TBB, taşrada ise il/ilçe müftülükleri, dinî yüksek ihtisas ve eğitim merkezleri ile TBB'ye üye olan il/ilçe/belde belediyeleri yetkili ve sorumludur.

Ortak Yüklümlülükler

Madde 7- (1) Tarafların ortak yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

a) TBB ve belediyelere bağlı mekânlarda;

1- Dinî/millî gün ve geceler gibi özellikli zaman dilimlerinde toplumu din konusunda aydınlatmak üzere programlar yapmak; aile kadın, çocuk, genç, yaşlı, engelli bireylere yönelik ders, seminer, konferans vb. faaliyetler gerçekleştirmek; sosyal uyumu sağlamak üzere göçmenlere yönelik sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlenmesini sağlamak.

2- Belediyelere nikâh başvurusu yapan çiftlere isteğe bağlı olarak evlilik öncesi eğitimler ve aile eğitimleri düzenlenmesini teşvik etmek.

3- İhtiyaç hissedilen durumlarda ve olağanüstü hallerde toplumun tüm bireylerine yönelik manevî danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmayı desteklemek.

b) Protokol kapsamında yapılması öngörülen eğitim, kültür-sanat, yayın faaliyetlerine bütçe imkânları çerçevesinde destek sağlamak.

c) İmar planında dini tesis alanı olarak belirlenen yerlerde yapılacak cami, Kur'an kursu vb. yapıların inşa süreçlerinde iş birliği yapmak.

Tarafların Yüklümlülükleri

Madde 8- (1) Başkanlığın yükümlülükleri:

a) TBB ve belediyelere bağlı mekânlarda; din konusunda halkı aydınlatmaya ve toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik ders, seminer, konferans vb. faaliyetler gerçekleştirmek üzere Başkanlık personeli görevlendirmek.

b) Belediyelerce düzenlenen ve Başkanlığın hizmet alanlarını içeren kurslarda eğitim vermek üzere Başkanlık personelini görevlendirmek.

c) Talep eden belediyelere bağlı Aile Merkezi, Kadın Danışma Merkezi ve Gençlik Merkezlerinde ihtiyaç duyulması halinde manevî danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermek üzere Başkanlık personeli görevlendirmek.

d) TBB ve belediyeler tarafından düzenlenen ulusal/uluslararası faaliyetlerde ihtiyaç duyulması halinde personel görevlendirmek.

(2) TBB'nin yükümlülükleri:

a) TBB ve belediyelere ait mekânlarda aile, kadın, çocuk, genç, yaşlı ve göçmenlere yönelik yapılacak faaliyetlerde destek olmak,

b) Yaz okulları, izcilik ve kamp programları için belediyelerin rehber veya manevi danışman taleplerini Başkanlığa iletme.

c) Yaz okulu vb. etkinlikleri yaz Kur'an Kursları ile koordineli olacak şekilde müftülüklerle istişare ederek planlanmasını teşvik etmek.

ç) Belediyelere ait mekânlarda yürütülecek eğitim programlarında Başkanlıktan personel görevlendirilmesi talebinde bulunmak.

d) Ramazan programlarının içeriği hususunda Müftülüklerle koordineli hareket etmek.

e) Başkanlığın ve taşra teşkilatının yürüttüğü projeler, programlar ve gezi, ziyaret gibi sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler kapsamında tanıtım, ulaşım, mekân tahsisi, iâşe ve ibate vb. konularda belediye imkânlarının kullanımını sağlamak.

f) İmar planlarında, cami, Kur'an kursu vb. yapıların inşa edileceği dinî tesis alanları belirlenirken, bölgedeki nüfus yoğunluğu ve konumun dikkate alınması, ayrıca dinî tesis alanlarının özel mülkiyet alanları yerine DOP'tan ayrılması hususuna destek sağlamak.

g) Cami inşa süreçlerinde belediyelerce yapı ruhsatı verilmeden önce projeler hakkında Başkanlık/müftülüklerin görüşünün alınmasını sağlamak.

h) Cami ve Kur'an kursları temizliği, camiler bünyesinde umuma açık olarak hizmet veren alanların bakım, temizlik ve kontrollerinin yapılması ile peyzaj çalışmalarının belediyeler tarafından uygulanmasını teşvik etmek.

i) Cami, Kur'an kursu, yurt ve pansiyonların yapım, bakım, onarım ve çevre düzenlemesi ile ilgili hususlarda destek sağlamak.

j) Dinî/millî gün ve geceler münasebetiyle Başkanlıkça hazırlanan görsel tasarımların yayınlanması konusunda köprü, billboard toplu taşıma araçları ilan panoları gibi reklam alanlarının bedelsiz tahsisini sağlamak için belediyelere duyuruda bulunmak.

k) TBB'nin ve Belediyelerin kütüphanelerinde Başkanlık ve Türkiye Diyanet Vakfı yayınlarının bulundurulmasını sağlamak.

Yürütme

Madde 9- (1) Bu Protokol hükümleri TBB ile Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından birlikte yürütülür.

(2) Protokolün yerelde uygulanması, Başkanlık taşra teşkilatı ile belediyeler arasında ilgili mevzuata göre imzalanacak işbirliği protokolü ile gerçekleştirilir.

Protokolün Süresi

Madde 10- (1) Bu Protokol belli bir süre ile sınırlandırılmamıştır. Taraflar karşılıklı mutabakat sağlayarak protokolde değişiklik ve ilave yapabilirler. Taraflardan birinin en az altı ay öncesinden diğer tarafa gerekçelerini de içerecek şekilde yazılı olarak bildirmesi ya da taraflarca yazılı olarak mutabakat sağlanması halinde bu protokol sona erer.

Uyuşmazlıkların Çözümü

Madde 11- (1) Bu protokolün uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar, TBB ve Başkanlık tarafından belirlenecek alanında uzman ikişer kişiden oluşturulan bir komisyonca çözümlenir.

Yürürlük

Madde 12- (1) Üç (3) sayfa ve on iki (12) maddeden ibaret olan iş bu Protokol 14/04/2022 tarihinde taraflarca imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Belediyeler Birliği
Adına

Fatma ŞAHİN
Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı

Diyanet İşleri Başkanlığı
Adına

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Diyanet İşleri Başkanı